

Možnost hlasovat na voličský průkaz při volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v roce 2017

Volič, který se nebude zdržovat v době voleb do Poslanecké sněmovny konaných ve dnech 20. a 21. října 2017 ve volebním okrsku v místě svého trvalého pobytu, může hlasovat za podmínek stanovených zákonem č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon, o volbách do Parlamentu“) na voličský průkaz v jakémkoliv stálém volebním okrsku na území České republiky nebo ve zvláštním volebním okrsku v zahraničí (bližší viz. Možnost volit při volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v roce 2017 v zahraničí).

Zákonem č. 90/2017 Sb., kterým se mění volební zákony a některé další zákony, byla s účinností od 13. dubna 2017 vypuštěna možnost zažádat o voličský průkaz v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem, a to na základě vyhodnocení rizika, které je spjato s elektronickým podpisem; zatímco doposud byl uznávaný elektronický podpis vedle jména a příjmení spojen i s „identifikátorem MPSV“, který umožňoval osobu jednoznačně identifikovat, nově je – v souvislosti s nařízením EP a Rady (EU) č. 910/2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce (nařízení eIDAS) – u kvalifikovaného elektronického podpisu jen jméno a příjmení.

Způsob a podmínky vydání voličského průkazu pro volby do Poslanecké sněmovny jsou uvedeny v § 6a zákona o volbách do Parlamentu.

Zákon o volbách do Parlamentu v tomto ustanovení upravuje dva způsoby, jak lze již ode dne vyhlášení voleb, tj. od 2. května 2017, požádat obecní úřad příslušný podle místa trvalého pobytu voliče o vydání voličského průkazu, a to:

- **osobně**; v tomto případě není písemná žádost vyžadována, neboť obecní úřad, který je oprávněn voličský průkaz vydat, o žádosti voliče po prokázání jeho totožnosti učiní úřední záznam, ve kterém veškeré potřebné údaje uvede; o vydání voličského průkazu lze požádat do okamžiku uzavření stálého seznamu voličů, tj. do 18. října 2017 do 16.00 hodin.
- **podáním** doručeným nejpozději 7 dnů přede dnem voleb, tj. do 13. října 2017, příslušnému obecnímu úřadu. Pro písemné podání o vydání voličského průkazu není žádný předepsaný formulář. Podání může být učiněno v této formě:

a) v listinné podobě opatřené úředně ověřeným podpisem voliče; ověřený podpis žadatele zákon o volbách do Parlamentu vyžaduje proto, aby byl volič, který o vydání voličského průkazu žádá, chráněn před zneužitím tohoto institutu. Úřední ověření podpisu voliče provádějí

1) úřady, kterými jsou podle zákona č. 21/2006 Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu a o změně některých zákonů (zákon o ověřování), ve znění pozdějších předpisů, 1a) krajské úřady, obecní úřady obcí s rozšířenou působností, obecní úřady, úřady městských částí nebo městských obvodů územně členěných statutárních měst a úřady městských částí hlavního města Prahy, jejichž seznam stanoví prováděcí právní předpis, újezdni úřady,

1b) držitel poštovní licence a Hospodářská komora České republiky

2) notáři na základě zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů.

Při ověření podpisu u správních úřadů (viz shora ad 1a) lze využít osvobození od správního poplatku podle ustanovení § 8 odst. 2 písm. f) zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, jež stanoví, že od poplatků jsou osvobozeny úkony pro účely využití volebního práva. Tuto skutečnost správní úřad u úkonu vyznačí. Držitel poštovní licence a Hospodářská komora České republiky mohou za provedení správního úkonu podle § 8a odst. 2 a 3 zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, požadovat poplatek. Poplatek požadují i notáři.

b) v elektronické podobě zaslané prostřednictvím datové schránky.

Obecní úřad voličský průkaz nejdříve 15 dnů přede dnem voleb, tj. 5. října 2017, předá osobně voliči nebo osobě, která se prokáže plnou mocí s ověřeným podpisem voliče žádajícího o vydání voličského průkazu (jedná se pouze o plnou moc k převzetí / vyzvednutí voličského průkazu, nikoliv však k podání žádosti o vydání voličského průkazu), anebo jej voliči zašle na jím uvedenou adresu, a to i do zahraničí. Voličský průkaz lze zaslat na základě žádosti voliče i na adresu zastupitelského úřadu, kde se volič rozhodl hlasovat. V tomto případě se stačí v den voleb dostavit na tento zastupitelský úřad, kde bude voličský průkaz předán a následně je možné přistoupit k hlasování.

Na základě ustanovení § 6a odst. 3 zákona o volbách do Parlamentu opravňuje voličský průkaz voliče k hlasování ve dnech voleb do Poslanecké sněmovny v jakémkoli volebním okrsku poté, co jej okrsková volební komise zapíše do výpisu ze zvláštního seznamu voličů.

Volič, který se dostavil do volební místnosti s voličským průkazem, je povinen po prokázání své totožnosti a státního občanství České republiky, tento průkaz odevzdat okrskové volební komisi; ta jej přiloží k výpisu ze zvláštního seznamu voličů. Po záznamu ve výpisu ze zvláštního seznamu voličů obdrží od okrskové volební komise sadu hlasovacích lístků (pokud volič hlasuje v jiném volebním kraji nebo nemá hlasovací lístky v rámci „svého“ volebního kraje k dispozici) a prázdnou úřední obálku. Neprokáže-li volič svou totožnost a státní občanství České republiky, nebude mu hlasování umožněno.

Dostaví-li se takovýto volič do volební místnosti volebního okrsku, kde je z titulu trvalého pobytu veden ve stálém seznamu voličů, okrsková volební komise poznámku o vydání voličského průkazu zruší a voličský průkaz připojí k výpisu ze stálého seznamu voličů.

Při ztrátě nebo odcizení voličského průkazu nelze vydat duplikát.

Voličský průkaz může vydávat také zastupitelský úřad, za stejných podmínek jako obecní úřad, na žádost voliče, který je u něj zapsán ve zvláštním seznamu voličů.